

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneyti
Borgartúni 26
105 Reykjavík

Reykjavík, 2. febrúar 2024.

Efni: Umsögn um drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998 (EES-reglur, áfastir tappa og lok á einnota plastvörur), mál nr. S-5/2024.

Þann 8. janúar sl. birti umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið í samráðsgátt stjórnvalda drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998 og óskaði eftir umsögn um drögin. Umsagnarfrestur var veittur til 23. janúar 2024.

Samtök fyrirtækja í landbúnaði (hér eftir „SAFL“ eða „samtökin“) hafa tekið umrædd drög til skoðunar og vilja koma eftirfarandi á framfæri.

Tilfni lagasetningarinnar er innleiðing ákvæðis 1. mgr. 6. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2019/904 um að draga úr áhrifum tiltekinna einnota plastvara að því leyti að einungis megi setja einnota drykkjarílát og –umbúðir úr plasti með tappa eða lok úr plasti á markað ef tappinn eða lokið er áfast vörunni á meðan fyrirhuguð notkun hennar stendur yfir. Tilgangurinn með ákvæðinu er að koma í veg fyrir að tappa og lok af einnota drykkjarílátum og –umbúðum endi á víðavangi og úti í umhverfinu.

Með frumvarpinu er innleitt bann við markaðssetningu á einnota plastvörum sem eru með tappa eða lok úr plasti nema tapparnir og lokin séu áfram föst við vörunar á meðan fyrirhuguð notkun á þeim stendur yfir. Nær bannið til eftirfarandi vara samkvæmt a-lið 1. gr. frumvarpsins:

*drykkjarílát að rúmmáli allt að þremur lítrum sem eru **notuð undir vökva**, þ.m.t. tappa þeirra og lok, svo sem flöskur fyrir drykkjarvörur og samsettar umbúðir fyrir drykkjarvörur.*

Í greinargerð frumvarpsins eru tiltekin dæmi um einnota plastvörur sem ákvæðið tekur til og eru þar m.a. nefndar drykkjarumbúðir úr plasti sem innihalda vökva, allt að þremur lítrum að rúmmáli sem eru með tappa eða lok úr plasti og eru notaðar undir vatn, gosdrykki, orkudrykki, bjór, léttvín, ávaxtasafa, **mjólk eða aðra sambærilega vökva**. Þá er tiltekið sérstaklega að svokallaðar skvísur geti fallið þar undir.

Á eftir a-lið 1. gr. er tiltekið að ákvæðið nái **ekki** til m.a. „...drykkjaríláta sem eru ætluð fyrir og **notuð undir matvæli** sem eru í vökvaformi og notuð í sérstökum, læknisfræðilegum tilgangi...“

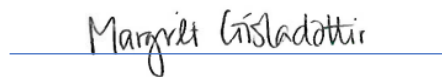
Nokkuð er um matvæli sem flokkast ekki sem drykkjarvörur en eru þó í umræddum umbúðum, t.a.m. skyr í skvísu. Með tilliti til orðalags er vísað er í hér að ofan er ekki fullljóst hvort

ákvæði frumvarpsins eigi einungis við um umbúðir sem innihalda vökva eða hvort umbúðir undir önnur matvæli, t.d. skyr í skvísu, flokkist þar einnig undir. Hér má m.a. benda á að í skýringum tilskipunar 2019/904 er ekki vísað í „skvísu“ í þeim dæmum sem eru tekin með sama hætti og gert er í því frumvarpi sem umsögn þessi varðar. Að mati samtakanna þarf að skýra betur hvar mörkin milli vökva og annarra matvæla liggja svo ljóst sé hvaða vörur falla undir ákvæðið.

SAFL leggja höfuðáherslu á að samræmi sé milli íslenska ákvæðisins og þess er gildir í öðrum EES-ríkjum til að ekki myndist aðstöðumunur milli innlendra og erlendra framleiðenda. Til þess að svo sé tryggt telja samtökin að skýra þurfi betur hvaða vörur falla undir ákvæði frumvarps þessa.

Að þessu sögðu eru fulltrúar samtakanna eru reiðubúnir til frekara samráðs og samtals um málið sé þess óskað.

Virðingarfyllst
f.h. Samtaka fyrirtækja í landbúnaði

A handwritten signature in black ink, reading "Margrét Gísladóttir", is written over a horizontal blue line.

Margrét Gísladóttir
framkvæmdastjóri SAFL